

ΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΜΙΑΣ ΥΠΟΘΕΣΗΣ ΠΟΥ ΣΥΝΔΕΕΤΑΙ ΜΕ ΤΗΝ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Στο ΣτΕ οι απολύσεις εκπαιδευτικών

► Της ΧΡΙΣΤΙΝΑΣ ΚΟΥΙΝΗ

Με πιλοτική δίκη αναζητεί η ΟΙΕΛΕ προστασία από την απελευθέρωση των απολύσεων στα ιδιωτικά σχολεία

Α

ίτηση ακύρωσης κατά του νόμου Κεραμέως (4713/2020), με τον οποίο ταυτίζονται ουσιαστικά τα ιδιωτικά εκπαιδευτήρια με αμιγείς εμπορικές και βιομηχανικές επιχειρήσεις σε ό,τι αφορά την απόλυση εκπαιδευτικών (σύμφωνα με το κοινό εργατικό δίκαιο και χωρίς την εποπτεία του υπουργείου Παιδείας), κατέθεσε η ΟΙΕΛΕ στο ΣτΕ αιτούμενη πιλοτική δίκη.

Η αίτηση ασκήθηκε με αφορμή την απόλυση εκπαιδευτικού. Ωστόσο, η σημασία της δίκης υπερβαίνει αυτήν καθ' εαυτήν την υπόθεση του μεμονωμένου εργαζόμενου διότι θίγει τον πυρήνα της εκπαιδευτικής ελευθερίας των εκπαιδευτικών λειτουργών, τη διαφύλαξη της επιστημονικής και ακαδημαϊκής αυτονομίας του ιδιωτικού εκπαιδευτικού από έναν νόμο που, όπως σημείωσε σε άρθρο του ο καθηγητής δικαίου και διοίκησης Χ. Ανθόπουλος, «όχι μόνο κονιορτοποιήσε το Σύνταγμα, μετατρέποντας σε tabula rasa το άρθρο 16, αλλά και διέγραψε οκτώ δεκαετίες επιτήρησης της πολιτείας στην ιδιωτική εκπαίδευση». Υπό αυτήν την έννοια πρόκειται για μία δίκη ιστορικής σημασίας. Όπως ιστορική είναι και η μάχη που δίνουν, με ό,τι μέσα διαθέτουν, οι σχολάρχες για την απελευθέρωση των απολύσεων.

Το ζήτημα της απόλυσης με όρους που θα οδηγούν τον εκπαιδευτικό σε ατέρμονες δικαστικές διαδικασίες μέχρι να δικαιωθεί δεν είναι καινούργιο. Ιστορικά αποτελεί κάτι σαν «ζήτημα τιμής» για τους ιδιοκτήτες των ιδιωτικών σχολείων που γνωρίζουν –και σωστά– ότι μόνο αν οι εκπαιδευτικοί είναι λιγότερο προστατευμένοι νομοθετικά θα μπορέσουν να μετατραπούν σε επιχειρήσεις παραγωγής «άριστων» τίτλων σπουδών ακόμη και για μη άριστους αλλά ευκατάστατους.

Κρατική εποπτεία

Δεν είναι τυχαίο ότι ο Νόμος 2986/2002 των Ευθυμίου - Γκε-

Μ. Γιαννάκου και Ν. Κεραμέως. Η πρώην και η νυν, υπουργοί Παιδείας προερχόμενες από τη Ν.Δ., αλλά τις αντιλήψεις τους για τον ρόλο της εποπτείας του Δημοσίου στην ιδιωτική εκπαίδευση χωρίζει χάος...

ΕΥΡΟΚΙΝΗΣΗ/ΜΠΟΛΑΦΗ ΤΑΤΙΑΝΑ

σούλη, τον οποίο διατήρησε και ενίσχυσε στη συνέχεια η πρώην υπουργός Παιδείας της Ν.Δ., Μαριέττα Γιαννάκου, θέσπισε τριμελή επιτροπή η οποία ήταν αρμόδια να διαπιστώνει εάν μία καταγγελία σύμβασης είναι δυνατή «εφόσον υπάρχει διαταραχή του εκπαιδευτικού κλίματος στο σχολείο λόγω αδυναμίας συνεργασίας εργοδότη - εκπαιδευτικού». Υπεύθυνος για τη συγκρότηση της επιτροπής ήταν ο προϊστάμενος διεύθυνσης και σε αυτήν μετείχε ως πρόεδρος ένας πάρεδρος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου του τμήματος αξιολόγησης και επιμόρφωσης, ένας εκπρόσωπος της ΟΙΕΛΕ και ένας εκπρόσωπος της αντιπροσωπευτικότερης εργοδοτικής οργάνωσης ιδιοκτητών ιδιωτικών σχολείων. Στη συνέχεια η κ. Γιαννάκου ισχυροποίησε την εποπτεία της πολιτείας, με αποκορύφωμα να μπει λουκέτο σε 18 ιδιωτικά σχολεία που εξέδιδαν παράνομους τίτλους σπουδών.

Ωστόσο, η έννοια της ανατιολόγησης απόλυσης «ενός εκπαιδευτικού ανά ιδιωτική σχολική μονάδα και ανά βαθμίδα εκπαίδευσης» εισήχθη μετά τη δικτατορία με το Ν. 3848 (Νόμος Διαμαντοπούλου, άρθρο 47, παρ. 16), όταν το λόμπι μιας ομάδας σχολάρχων, με τη νομική υποστήριξη του Κολλεγίου Αθηνών και σε

συνεννόηση με την τότε υπουργό, πυροδότησαν το τέλος της εργασιακής ειρήνης στον χώρο.

Εκείνος όμως που δεν είχε κανέναν ενδοιασμό ήταν ο Κ. Αρβανιτόπουλος. Περιβόητος ως υπουργός Παιδείας για την κατάργηση κάθε ποιοτικού στοιχείου στα ΚΕΚ, συνέδεσε την αδειοδότησή τους μόνο με τα τετραγωνικά, δίδοντας τη δυνατότητα να αναγορευτεί σε Κέντρο Επαγγελματικής Κατάρτισης το κάθε φροντιστήριο σε... βράχους και ραχούλες. Με μια τέτοια αντίληψη περί ποιότητας και αριστείας, απελευθέρωσε εν μιά νυκτί τις απολύσεις των ιδιωτικών εκπαιδευτικών και μετέφερε, με μία παράγραφο τριών σειρών στον Ν. 4254/12, την εποπτεία τους στο υπουργείο Εργασίας.

Ο κατήφορος ανατράπηκε αρχικώς από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή η οποία, ύστερα από καταγγελίες εργαζομένων για βιομηχανία παράνομων τίτλων σπουδών, πάγωσε τη διαδικασία αντιστοίχισης του εθνικού με το ευρωπαϊκό πλαίσιο προσόντων και ζήτησε, μεταξύ άλλων, μέτρα διασφάλισης της ποιότητας σε σχέση με το έργο των παρόχων ιδιωτικής εκπαίδευσης και κατάρτισης. Η κυβέρνηση Σαμαρά - Βενιζέλου δεν συμμορφώθηκε, αλλά τη διετία 2015-2016, υπό την επίδραση του άρθρου 24 του

Αναθεωρημένου Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Χάρτη που ψηφίστηκε από τη Βουλή η καταγγελία της σύμβασης κρίθηκε έγκυρη μόνο για βάσιμο λόγο. Ετσι άνοιξε ο δρόμος για την ψήφιση διάταξης στον νόμο Φίλη με τον οποίο καταργήθηκε η ανατιολόγηση καταγγελιών σύμβασης των ιδιωτικών εκπαιδευτικών. Στο εξής οι καταγγελίες θα ελέγχονταν ως προς τη νομιμότητα και την καταχρηστικότητα από υπηρεσιακά συμβούλια.

Ελεγχος νομιμότητας

Το 2017, επί υπουργίας Γαβρόγλου, με το Ν. 4472 (άρθρο 56) ο έλεγχος νομιμότητας των αιτιολογημένων καταγγελιών σύμβασης ιδιωτικών εκπαιδευτικών μεταβιβάστηκε από τα υπηρεσιακά συμβούλια σε μια ανεξάρτητη επιτροπή, αποτελούμενη από πρωτοδικες, εξειδικευμένους στο εργατικό δίκαιο. Η Επιτροπή εξέταζε εάν η καταγγελία είναι καταχρηστική ή μη. Αν και για το 90% των καταγγελιών που εξέτασε η επιτροπή κρίθηκαν νόμιμες οι απολύσεις, οι σχολάρχες δεν ικανοποιήθηκαν. Η κ. Κεραμέως τους έδωσε αυτό που ήθελαν. Κι ο κάθε απολυμένος ας τρέχει για δικαίωση τώρα στο αποδεκατισμένο ΣΕΠΕ και στα δικαστήρια, αν έχει κουράγιο και χρήματα για δικηγόρους.

Τη διετία 2015-2016, υπό την επίδραση του άρθρου 24 του Αναθεωρημένου Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Χάρτη που ψηφίστηκε από τη Βουλή, η καταγγελία της σύμβασης κρίθηκε έγκυρη μόνο για βάσιμο λόγο